

علی کاکاافشار (برگردان به فارسی)

وکیل پایه یک دادگستری

زندان و اقدامات تأمینی و تربیتی در کشور سوئد

این نوشته کتابچه راهنمایی است که اداره زندان و مراقبت و نظارت سوئد، برای زندانیان و مسئولان زندان، پژوهشگران و نیز آگاهی عموم مردم از آمار و جرائم زندانیان و برخورد با آنها در دوران تحمل محکومیت و پس از آن و چگونگی جریان و اداره امور زندان به طور کلی تهیه کرده است. متن انگلیسی آن را سر دبیر مجله کانون وکلا همکار محترم آقای سید مصطفی شریعت برای ترجمه در اختیار اینجانب قرار داده‌اند.

طرز رفتار و برخورد با زندانیان در یک کشور پیشرفته که به ویژه در زمینه حقوق و آزادی‌های مدنی و تأمین اجتماعی در جهان نمونه است، می‌تواند افق دید و آگاهی را برای برخورد خردمندانه‌تر با مشکل تراکم زندانیان که هم اینک سازمان زندانها و اقدامات تأمینی و تربیتی کشورمان با آن روبرو است بالا ببرد. هر چند تغییر قوانینی مانند چک و سلب جنبه کیفری صدور بلا محل آن به ویژه عطف به ماسبق کردن قانون آن مشکل تراکم زندانیان را تا حدی حل می‌کند، ولی نادیده گرفتن نقشی که تاکنون چک در روابط اقتصادی ما با توجه به جنبه کیفری آن داشته است، ستمی است بر دارندگان چکهای بلا محل و ایجاد خلأیی است در معاملات که ناشی از مشخص نبودن جایگزین برای چک است و آثار آن تا تغییر مناسب شیوه معاملات مثلاً انجام نقدی یا نزدیک به نقد آن و تثبیت این شیوه یا شیوه‌های تازه دیگر در زمان طولانی پس از سلب جنبه کیفری چک بلا محل، که مردم، بازار و جامعه آنها را می‌شناسد و بر می‌گزینند، ادامه خواهد داشت. در هر حال از آنجا که به شهادت نتایج آماری این کتابچه سبک بودن مجازات و برگزیدن کیفرهایی غیر از زندان از بزهکاری و تکرار جرم در جامعه کاسته

می‌شود، سلب جنبه کیفری چک را در صورت تصویب باید گام مثبتی در نظام کیفری کشور دانست و برای رفع آثار سلب بی‌مقدمه جنبه کیفری چک بی‌محل و ایجاد و تثبیت شیوه‌های نو انجام معاملات و راههای جایگزین کوشید و مردم را از این تحول مهم کیفری با همه آثار مثبت و منفی اش آگاه کرد. با استفاده از این کتابچه که برآیند تجربه و دستاورد سازمان زندانها و جامعه سوئد است، درمی‌یابیم که حل دشواری‌های تراکم زندانیان در زندانها و کاستن از هزینه‌های آن و نیز راههای سازگاری و آشتی بزهکاران با جامعه در گرو، دید و رسیدگی هر چه بیشتر انسانی به بزهکاران و استفاده کمتر از زندان به عنوان کیفر است. با رفع مشکلات اقتصادی و درمان و تربیت و مهربانی و اصلاح است که می‌توان از پی آمدهای ناگوار و بدآموزی‌های زندان و تکرار جرم و پدیده‌ی بزهکاران و بزهکاری به عادت کاست و جامعه را پاک و سالم نگاه داشت. در کتابچه اداره زندان و مراقبت و نظارت سوئد، بسیاری از این راه‌حل‌ها به استناد نتایج آماری ارائه شده است. این ترجمه به امید توجه بیشتر و بهتر به زندانیان کشور، و انجام و ارائه پژوهشها و گزارشهای مشابه سازگار به اوضاع میهن مان، به مسؤلان محترم قوه قضائیه و زندانها به ویژه دادیاران ناظر زندان و نیز قانونگذاران و همه همکاران محترم تقدیم می‌شود. باشد که سازمان زندانها و اقدامات تأمینی و تربیتی ما در ایران نیز چنین جزوه‌های آماری و پژوهشی تهیه کند و در اختیار خود زندانیان، پژوهشگران و عموم مردم قرار دهد. اینک به ترجمه متن نوشته مذکور می‌پردازیم:

پیش گفت:

اداره زندان و مراقبت و نظارت، بخشی از نظام قضائی سوئد است که هدف آن کاستن از تکرار جرم و نیز پیشگیری مردم از بزهکاری و ارتکاب جرم است. مردمی‌گری یا انسانیت یکی از بنیانهای جامعه سوئد است که نمود خود را باید در برخورد با بزهکاران نیز داشته باشد. دیر یا زود آنها از زندان آزاد می‌شوند. از این رو نابخردانه است اگر آنها را طوری زندانی و نگهداری کنیم که پس از آزادی خطر آنها برای جامعه و محیطشان بیشتر از زمان بازداشت و حبس آنها باشد. از دیدگاه سازمان زندانها و

اقدامات تأمینی و تربیتی سوئد، مراقبت و نظارت* شیوه طبیعی کیفر و مجازات بزهکاران است. کوششها را باید به سوی بیرون زندان راه برد و جهت داد و از شیوه خدمت به جامعه بهره گرفت تا زندانیان به جای ماندن در زندان به جامعه خدمت کنند.

مطالب:

۱- هدف و سازمان اداره زندان و مراقبت و نظارت

۲- حمل و نقل

۳- کیفرها**

۴- بازداشت‌های موقت***

۵- بخش نظارت و مراقبت****

نظارت شدید با دستگاه‌های الکترونیکی*****

قرارداد درمان*****

خدمت به جامعه*****

۶- زندان

۷- فرار و مرخصی

۸- جرم‌های مربوط به مواد مخدر*****

۹- برنامه‌های درمانی

جرم و مصرف مواد مخدر*****

کار

فعالیت‌های دیگر

آموزش

● زندان و اداره مراقبت و نظارت

دیدگاه‌های اصلی درباره زندان و مراقبت و نظارت، چیست؟

- Probation

- Sanction

- Remand

- Probation

- Intensive supervision with electronic tagging

- Contract treatment

- Community service

- Treatment programmes

- Crime and substances abuse

زندان کیفری است که با هدف جلوگیری از تکرار جرم و فراهم آوردن موجبات حفظ و حمایت بخردانه جامعه توسط نظام قضائی اعمال می‌شود. چه کسی بزهکار و یا معتاد می‌شود؟ پاسخ به این پرسش ساده نیست. پژوهشها نشان می‌دهد عوامل پدید آورنده خطر اعتیاد و یا ارتکاب جرم می‌تواند شامل موارد زیر باشد:

* اعتیاد والدین به مصرف نوشابه‌های الکلی و سوء مصرف آنها (هر چه سوء استعمال و اعتیاد والدین بدتر باشد، اعتیاد در فرزندان هم بیشتر است).

* پرورش و تربیت سختگیرانه والدین

* تنبیه بدنی^{۱۱}: فرزندان که تنبیه بدنی می‌شوند، اغلب به مواد مخدر معتاد می‌شوند.

* فرار از منزل و یا روابط نامناسب بین افراد خانه

* بزرگ شدن در بیرون خانه و دور از والدین

از سوی دیگر بررسی‌ها نشان می‌دهد که عوامل مثبت عبارتند از:

- روابط عاطفی پایدار با حداقل یکی از والدین

- حمایت اجتماعی از بیرون

- روابط عاطفی باز و راهنمایی و هدایتگری در تعلیم و تربیت به صورت یک راهکار

اصلی که نهادینه شده است.

- وجود الگو و سرمشق خوب در جامعه

- داشتن مسؤولیتهای مهم اجتماعی

آیا محکومیت‌های دراز مدت و شدید باز دارنده است؟

هیچ‌گونه بررسی و پژوهش که نشان دهد محکومیت‌های شدید و دراز مدت به حبس موجب کاهش بزهکاری در جامعه است، وجود ندارد. بر عکس می‌توان ثابت کرد و نشان داد تکرار جرم در بزه‌های مهم، با صدور احکام حبس کوتاه مدت، کاهش یافته است.

سازمان زندان و اداره مراقبت و نظارت چند کارمند دارد؟

در اکتبر ۱۹۹۹، تعداد ۷۸۱۷ کارمند بوده است که ۴۲۵۹ نفر در زندان، ۱۷۷۳ نفر در بازداشتگاههای موقت و ۱۱۵۷ نفر در اداره مراقبت و نظارت کار می کرده اند. ۴۲٪ این کارمندان زن هستند.

هزینه سالانه سازمان زندان و اداره مراقبت و نظارت چقدر است؟

در سال ۱۹۹۹ هزینه ها، ۴ بیلیون کرون بوده است. (در حدود ۵۰۰ میلیون دلار) هزینه روزانه هر نفر چقدر بوده است؟
هزینه متوسط روزانه برای هر نفر:

سال ۱۹۹۸	سال ۱۹۹۹	
۲۹۵۴	۲۹۶۵	امنیتی درجه ۱
۲۲۰۱	۲۱۲۷	امنیتی درجه ۲
۱۹۱۱	۱۸۰۹	امنیتی درجه ۳
۱۲۸۸	۱۳۶۸	امنیتی درجه ۴
۱۸۶۹	۱۹۲۵	بازداشت
۱۳۷	۱۴۲	تحت مراقبت و نظارت
۷۷	۹۱	خدمت در جامعه
۲۶۱	۲۳۱	قرار داد برای معالجه
۷۹۰	۵۹۲	نظارت شدید با ردیابهای الکترونیکی

کسانی که به سازمان زندان و مراقبت و نظارت فرستاده می شوند در کجا زیر نظر و مراقبت اند؟

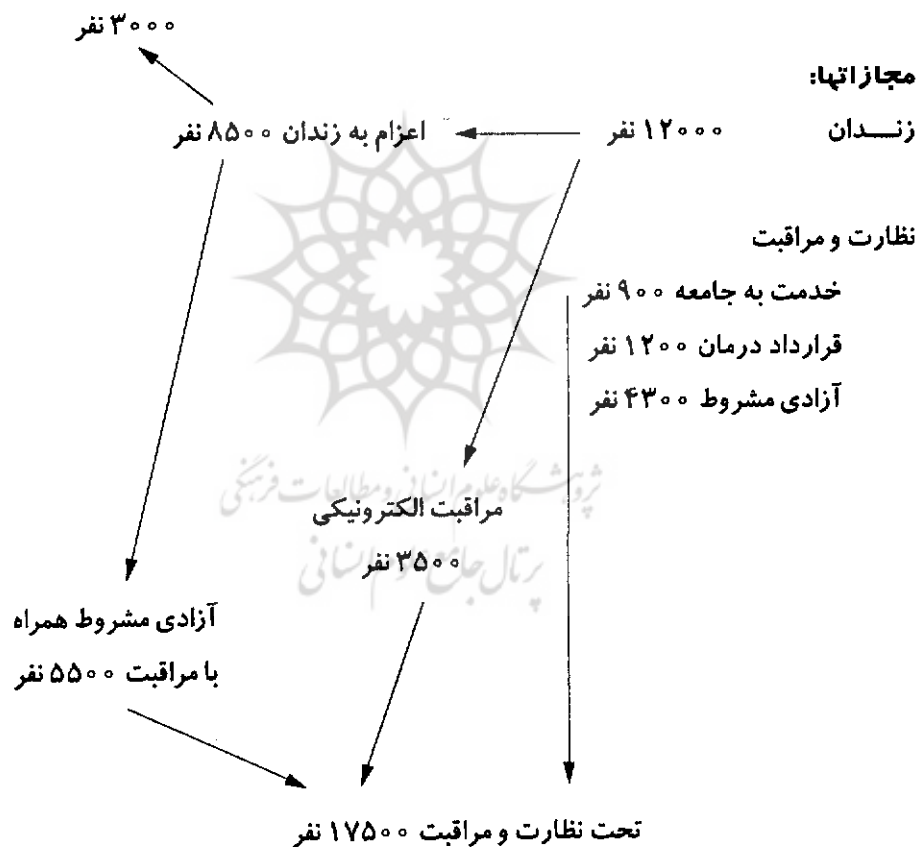
در زندان، بازداشتگاه موقت و در قسمت مراقبت و نظارت زیر نظر و مراقبت هستند. نوع کیفر سال ۱۹۹۹ واردین به سازمان زندان و مراقبت و نظارت، و تقسیم آنها براساس نوع این کیفرها:

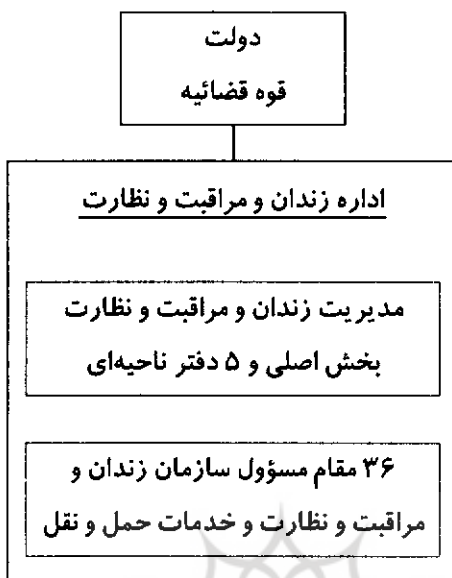
نمودار زیر چگونگی تقسیم و بخش کسانی را که در سال ۱۹۹۹ به سازمان زندان و مراقبت و نظارت فرستاده شده اند و بر اساس نوع کیفر به زندان و یا قسمت مراقبت و

نظارت اعزام شده‌اند را نشان می‌دهد. از کل ۲۰۰۰۰ نفر، ۹۰۰۰ نفر به زندان اعزام و ۱۶۰۰۰ نفر به قسمت مراقبت و نظارت سپرده شده‌اند.

نمودار ۱. محکومیت‌های پایان یافته
محکومیت‌های آغاز شده

آزادی مشروط بی نظارت
و مراقبت پایان یافته

اداره زندان از بخش مدیریت زندان و مراقبت و نظارت، ۳۶ مقام مسؤل زندان و مراقبت و نظارت و خدمات حمل و نقل تشکیل می‌شود. مدیریت زندان و مراقبت و نظارت واقع در نورکوپینگ* واحد اداری مرکزی و مقام مسؤل اصلی است، که به یک بخش مرکزی و ۵ دفتر محلی واقع در هازنوسند**، استکهلم***، نورکوپینگ****، گوتنبرگ***** و مالمو (۱۸) تقسیم شده است. دفاتر محلی مسؤل نظارت و پیگیری کارهای مقامات محلی می‌باشند.

- مقامات زندان و مراقبت و نظارت مسؤل اداره زندان***** و بازداشتگاههای موقت***** و مراقبت و نظارت***** بر افراد اعزامی در حوزه کاری خودشان می‌باشند.

- اداره حمل و نقل در شهر گوتنبرگ***** مسؤل اخراج***** و اجبار افراد به ترک یا انجام دستورات و برخی حمل و نقلهای داخلی و محلی است.

- Norrköping

- Stockholm

- Gothenberg and Malmö

- Remand Prison

- Gothenberg

- Harnosland

- Norrköping

- Prison

- Probation

- Deportation

ادارات محلی در استکهلم:

(در این قسمت نشانی دهها دفتر محلی اداره زندان و مراقبت و نظارت استکهلم آمده که به دلیل عدم نیاز از چاپ آن خودداری شده است.)

● اداره حمل و نقل

وظیفه اداره حمل و نقل چیست؟

اداره حمل و نقل مسؤل جابجایی های خارجی و آن قسمت از حمل و نقل محلی است که شامل رفت و آمد بین زندان و مسؤلین سازمان مراقبت و نظارت می شود. مسؤلیت در مورد جابجایی های دیگر برای مثال، به دادگاه یا بیمارستان به عهده مقامات داخلی زندان و بخشی از وظایف عادی کارکنان زندان به حساب می آید.

سازمان اداره حمل و نقل چگونه است؟

اداره حمل و نقل از ۲۴ اداره داخلی تشکیل می شود که از مالمو در جنوب تالولیا در شمال قرار دارند. ۵۰ وسیله نقلیه و ۱۶۱ مامور حمل و نقل داخلی و ۵۴ مامور حمل و نقل بیرون زندان را شامل می شود.

هر سال چند جابجایی صورت می گیرد؟

در سال ۱۹۹۹ تعداد ۴۰۰۰۰ جابجایی داخل زندان و ۲۱۱۲ جابجایی در بیرون زندان، صورت گرفته است.

بهای جابجایی چه قدر است؟

معمولاً مدیریت زندان و مراقبت و نظارت مسؤلیت جابجایی های انجام شده را از سوی بقیه نهادهای رسمی به عهده دارد. هزینه یک جابجایی داخلی در سال ۱۹۹۹ مبلغ ۲۵۰۰ کرون سوئد است. هر جابجایی بیرونی نیز هزینه اش ۳۲۵۰۰ کرون سوئد است و جابجایی هایی که از سوی اداره مهاجرت سوئد انجام می شود ۲۳۵۰۰ کرون سوئد هزینه دارد.

● کیفرها:

بر اساس قانون مجازات سوئد چه کیفرهایی برای بزهکاران مقرر شده است؟

کیفرهای گوناگونی مانند جزای نقدی، زندان، محکومیت تعلیقی، مشروط، درمان و

آموزش در محلهای بسته در مورد بزهکاران جوان، و مراقبت و نظارت، پیش بینی شده است.

از چه اصولی پیروی می‌شود؟

دیده نشده است که محکومیت‌های سنگین اثر بازدارندگی در بزهکاری و ارتکاب جرم داشته باشد. از این رو روح کلی حاکم بر سیاست‌های کیفری سوئد انتخاب و ترجیح محکومیت‌های مشروط و یا تحت مراقبت و نظارت قرار دادن بزهکاران است تا زندانی کردن آنان.

آیا کیفرهای سبک خطر تکرار جرم را افزایش می‌دهد؟

خیر. در سوئد دادگاهها کمتر حکم محکومیت به حبس صادر می‌کنند ولی شمار کسانی که به یک زندگی تبهکارانه برمی‌گردند کاهش یافته است.

با بزهکاران جوان چگونه برخورد می‌شود؟

سن مسؤولیت قانونی در سوئد ۱۵ سال است یعنی کیفرهای مقرر در قانون مجازات سوئد درباره اشخاص زیر این سن اجرا نمی‌شود. اشخاص زیر ۱۵ سال فقط در موارد استثنایی به حبس محکوم می‌شوند. معمولاً با آنها بر اساس قانون درمان آموزش بزهکاران جوان در محلهای بسته، رفتار می‌شود و حکم بر اساس همین قانون درباره آنها صادر می‌گردد.

افزون بر این کسانی را که کمتر از ۲۱ سال سن دارند هرگز نمی‌توان به حبس ابد محکوم کرد.

• قانون درمان آموزش بزهکاران جوان در محلهای بسته:

از اول ژانویه ۱۹۹۹ یک بازداشتگاه کیفی به نام درمان آموزشی در محلهای بسته برای بزهکاران جوان پدید آوردند. نگاه داشتن جوانان قانون‌شکن در بیرون از محیط زندان، خواست و فکری است که در پس قانون تشکیل این نوع بازداشتگاهها نهفته است. حکم محکومیت در بازداشتگاه ویژه جوانان به اجراء درمی‌آید.

این شیوه اجرای مجازات به سوئد امکان این را می‌دهد که مقررات کنوانسیون سازمان ملل متحد درباره حقوق کودک را بهتر رعایت کند و از پیامدها و آثار سوء و

سنگین نگاه داشتن جوانان در زندان جلوگیری و با آن به خوبی برخورد کند. مجمع ملی مراقبت‌های آموزشی مسؤول این بزهکاران جوان‌اند و همان نقشی را دارند که در مورد بزرگسالان به عهده اداره زندان و مراقبت و نظارت است. محکومیت به زندان نیز برای اکثریت جوانان بین ۱۵-۱۷ سال که مرتکب جرائم مهم یا تکرار جرم شده‌اند، منسوخ شده است.

چه کسی درباره محکومیت بزهکاران جوان در نهاد درمان آموزشی بزهکاران جوان در محلهای بسته تصمیم می‌گیرد؟

این شیوه کیفر نیز که تازه برقرار شده، کیفری است که محدود به زمان معین است و میزان را دادگاه بر اساس شدت جرائم ارتكابی تعیین می‌کند.

چه کسی مسؤول درمان آموزشی بزهکاران جوان در محلهای بسته است؟
مجمع ملی مراقبت‌های آموزشی.

آیا تاکنون اتفاق افتاده که همه زندانیان پس از سپری شدن نیمی از زمان محکومیتشان آزاد گردند؟

نه امروزه هیچ زندانی پس از سپری شدن نیمی از محکومیتش آزاد نمی‌شود. آزادی مشروط تنها پس از تحمل دو سوم از محکومیت صورت می‌گیرد. آزادی مشروط در هر حال نمی‌تواند تا دست کم یک ماه پس از تحمل حبس مورد رسیدگی قرار گیرد. آزادی مشروط همچنین در مواردی که محکومیت به زندان با مراقبت و نظارت همراه است امکان‌پذیر نیست. در اروپای غربی، سوئد، سختگیرانه‌ترین نظام کیفری و مقررات را برای آزادی مشروط دارد.

● زندانی کردن با صدور قرار بازداشت موقت از سوی دادگاه:

در نظام قضائی سوئد، رایج‌ترین روش‌های کاربرد زور و اعمال حاکمیت، دستگیری، بازداشت و زندانی کردن با صدور قرار بازداشت موقت است.

دستگیری چگونه صورت می‌پذیرد؟

دستگیری بیشتر هنگامی صورت می‌گیرد که کسی را بخواهند بازداشت کنند. در موارد فوری و ضروری دستگیری می‌تواند بی حکم قضائی انجام گیرد که در این صورت

بلافاصله باید آن را به دادستان گزارش دهند تا او درباره بازداشت و یا آزادی کسی که مورد نظر است، تصمیم گیرد.

بازداشت در چه زمانی صورت می‌گیرد؟

درباره بازداشت دادستان تصمیم می‌گیرد و به معنی محرومیت موقت از آزادی است که اغلب منتهی به زندانی شدن یا صدور قرار بازداشت موقت می‌شود.

چه کسی درباره زندانی کردن یا قرار بازداشت موقت تصمیم می‌گیرد؟ دادگاه پس از اعلام دادستان درباره زندانی کردن متهم یا قرار بازداشت موقت تصمیم می‌گیرد.

شرایط لازم برای زندانی کردن یا قرار بازداشت موقت چیست؟

شخص باید با دلیل کافی مظنون به ارتکاب جرم باشد، جرمی که کیفر آن دست کم یک سال حبس است. افزون بر این دست کم یکی از شرایط زیر نیز باید موجود باشد:

بیم فرار،

بیم تبانی و امحاء آثار جرم،

بیم ادامه ارتکاب جرم.

درباره کسی که ناشناس باشد و هویت خود را نگوید، یا کسی که اقامتگاه و محل سکونت نداشته باشد، بازداشت موقت می‌تواند، جدا از اهمیت جرم صورت گیرد.

بازداشت موقت با قرار دادگاه تحت چه شرایطی باید انجام پذیرد؟

هر گاه حداقل محکومیت برای جرم ارتكابی دو سال حبس یا بیشتر است و دلیل عدم بازداشت کاملاً تصریح نشده باشد.

در چه شرایطی بازداشت مجاز نیست؟

اگر روشن باشد که متهم فقط به جزای نقدی محکوم خواهد شد.

آیا همین مقررات درباره بزهکاران جوان هم اجرا می‌شود؟

اساساً هر شخص ۱۵ ساله یا بیشتر، ممکن است بازداشت شود. برای اشخاص ۱۵-۱۸ سال در هر حال باید دلایل ویژه برای بازداشت موجود باشد. یک گزینه، در مورد جوانان بزهکار فرستادن آنها به مرکز درمان آموزشی بزهکاران جوان در محلهای بسته به جای زندان است.

سالانه چند جوان زیر ۱۸ سال بازداشت می‌شوند؟

شمار بازداشتی‌ها در سالهای اخیر نسبتاً ثابت بوده است، در سال ۱۹۹۸، ۸ نفر بوده‌اند.

سالانه چند نفر زن بازداشت می‌شوند؟

شمار زنان بازداشت شونده، در مقایسه با سالهای پیش بدون تغییر مانده و در سال ۱۹۹۹ تعداد آن ۶۹ زن بوده است.

آیا فقط افراد تحت بازداشت موقت در زندان‌های بازداشت موقت نگهداری می‌شوند؟

نه. برای دوره‌های کوتاه‌تر، از چند ساعت تا چند روز نیز اشخاص را می‌شود براساس مقررات قانون خدمت به جامعه، قانون مربوط به مراقبت و نگهداری از بزهکاران جوان، قانون مراقبت و نگهداری از مصرف‌کنندگان مواد مخدر یا بیگانگانی که در انتظار اخراج هستند، در بازداشتگاه موقت بازداشت کرد.

متهم را چه مدت می‌توان در بازداشت موقت نگاه داشت؟

هیچ قانونی که طول مدت بازداشت را محدود کند وجود ندارد. اساساً در هر حال تعقیب و محاکمه باید ۱۴ روزه انجام پذیرد و گرنه یک جلسه رسیدگی درباره تمدید بازداشت موقت تشکیل می‌شود.*

انتقال کسی که محکوم می‌شود از بازداشتگاه موقت به زندان چقدر طول می‌کشد؟

از ۵ تا ۳۰ روز. اکثراً کمتر از ۷ روز می‌مانند و تنها ۲ نفر بیشتر از ۳۱ روز مانده

---

* - از لحاظ تطبیقی طبق بند ۳ ماده ۳ قانون اصلاحی ۱۳۸۱/۷/۲۸ قانون تشکیل دادگاههای عمومی و انقلاب در ایران حق متهم بازداشت شده برای درخواست رفع بازداشت از بازپرس هر ماه یک بار است و به موجب بند ۳ ماده ۳ مذکور نیز هرگاه در جرائم موضوع صلاحیت دادگاه کیفری استان تا چهار ماه و در سایر جرائم تا دو ماه به علت صدور قرار تأمین: متهم در بازداشت به سربرد و پرونده اتهامی او منتهی به تصمیم نهایی در دادسرا نشده باشد مرجع صادرکننده قرار مکلف به فک یا تخفیف قرار تأمین متهم می‌باشد مگر آن که جهات قانونی یا علل موجهی برای بقای قرار تأمین صادر شده وجود داشته باشد که در این صورت با ذکر علل و جهات مزبور قرار ابقاء می‌شود و متهم حق دارد از این تصمیم ظرف مدت ده روز از تاریخ ابلاغ به وی حسب مورد به دادگاه عمومی یا انقلاب محل شکایت نماید. فک قرار بازداشت متهم از طرف بازپرس با موافقت دادستان به عمل می‌آید. و در صورت حدوث اختلاف بین دادستان و بازپرس حل اختلاف با دادگاه خواهد بود. چنانچه بازداشت متهم ادامه یابد، مقررات این بند حسب مورد هر چهار ماه یا هر دو ماه اعمال می‌شود. به هر حال مدت بازداشت متهم نباید از حداقل مجازات حبس مقرر برای آن جرم در قانون تجاوز کند.

بوده‌اند.

چند بازداشتگاه موقت داریم؟

۲۷ بازداشتگاه موقت با ۱۴۸۰ جا.

چند نفر در بازداشتگاه موقت به صورت ممنوع الملاقات بازداشت می‌شوند؟

در سال ۱۹۹۹، ۲۷۳ نفر از کسانی که تحت پوشش بوده‌اند بازداشت موقت آنها همراه با محدودیت و به صورت ممنوع الملاقات بوده است.

هر ساله چند زندانی فرار می‌کنند؟

در سال ۱۹۹۹، ۸ نفر که در بازداشت موقت بوده‌اند فرار کرده‌اند، که فرار سه نفر آنها مستقیماً از بازداشتگاه موقت بوده است.

روزانه چند نفر بازداشت موقت می‌شوند؟

در سال ۱۹۹۹، میانگین بازداشتی‌های موقت ۱۳۵۶ نفر در روز بوده است.

جدول میانگین ثبت بازداشتی‌های زندان موقت در سال ۱۹۹۸-۱۹۹۹:

سال ۱۹۹۸	سال ۱۹۹۹	نوع
۴۴	۴۲	دستگیری / بازداشت
۱۰۶۶	۱۰۸۲	بازداشت موقت
۱۷۸	۲۰۱	پرونده‌های اجرایی
		تصمیمات هیأت مدیره مراقبت و نظارت محکوم
۱۱	۱۱	شدگان بر اساس قانون مراقبت روانی
۶	۹	بازداشتی‌های قانون مربوط به بیگانگان
		بازداشتی‌های قانون مراقبت و نگهداری جوانان
۱	۱	بزهکار
		بازداشتی‌های قانون مراقبت و نگهداری مصرف
۳	۲	کنندگان مواد مخدر
۸	۸	جرائم دیگر
۱۳۱۷	۱۳۵۶	جمع

● مراقبت و نظارت

وظایف اداره مراقبت و نظارت چیست؟

کار اداره مراقبت و نظارت، در مرحله نخست هدفش نظارت بر آزادی مشروط، مراقبت و نظارت بر افرادی است که با قرارداد، یا بی قراردادهای درمانی، خدمت به جامعه، نظارت شدید با ردیابی الکترونیکی، کار در بازداشتگاه و زندان، همچنین تحقیق، تحت پوشش آن هستند.

تحقیق درباره زندانی تحت مراقبت چیست؟

همان گونه که از نام آن برمی آید، تحقیق درباره وضع شخصی است که مظنون است.

چه زمانی تحقیق درباره شخص تحت مراقبت صورت می‌گیرد؟

تصمیم به انجام تحقیقات درباره شخص تحت مراقبت، هنگامی می‌تواند صورت گیرد که پرونده برای تعقیب تشکیل شود یا هنگامی که شخص گناه ارتکاب جرم را می‌پذیرد و یا دلیل موجهی برای ورود اتهام و سوءظن به متهم وجود دارد. از اول جولای ۱۹۹۲، انجام تحقیقات الزامی نیست ولی معمولاً در مواردی که مجازات احتمالی، اقدامات تأمینی و تربیتی است، تحقیقات انجام می‌شود.

در سال چند تحقیق صورت می‌گیرد؟

۹۰ درصد از ۱۷۵۳۷ تحقیق انجام شده در سال ۱۹۹۹ به وسیله اداره مراقبت و نظارت صورت گرفته است. پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

کار اداره مراقبت و نظارت در زندانها شامل چه مواردی است؟

شامل سه وظیفه اولیه است: انجام تحقیقات درباره شخص تحت مراقبت، ایجاد ارتباط با اشخاصی که می‌توانند تحت مراقبت قرار گیرند، مسؤول بودن در کار درمان آنها.

اداره مراقبت و نظارت در زندان چه می‌کند؟

اصل کلی که در نظام قضائی سوئد مجری می‌باشد، این است که زندانیان پس از تحمل دو سوم از محکومیتشان مشمول آزادی مشروط می‌شوند. در طول دوره (آزادی مشروط) شخص، تحت مراقبت و نظارت در می‌آید تا اطمینان حاصل شود که به طور مستمر به وسیله ماموران پرونده در سراسر دوره درمان، تحت مراقبت و در ارتباط دائم

هستند.

● میانگین کسانی که تحت مراقبت و نظارت قرار گرفته‌اند

سال ۱۹۹۸	سال ۱۹۹۹	نوع
۷۱۶۳	۷۰۲۹	محکومین به مراقبت و نظارت
۱۰۱۳	۱۰۹۱	کسانی که قرارداد درمان داشته‌اند
۶۸۰	۸۵۴	کسانی که به خدمت در جامعه محکوم شده‌اند
۴۰۲۳	۴۲۱۹	آزادی مشروط
۳۸۱	۳۴۰	نظارت سختگیرانه
۱۱۵۶۷	۱۱۵۸۸	جمع کل کسانی که تحت مراقبت و نظارت بوده‌اند
		کسانی که افزون بر موارد فوق مراقبت و نظارتشان
۱۳۹۵	۱۶۲۵	در زندان به مأموران واگذار شده است

آیا مراقبت و نظارت شکل‌های گوناگون دارد؟

آری افزون بر مراقبت و نظارت صرف، قرارداد درمان و خدمت به جامعه هم از شیوه‌های دیگر مراقبت و نظارت است.

جرایم عمده‌ای که محکومان آنها مورد مراقبت و نظارت قرار می‌گیرند کدامند؟

سرقت، رانندگی در حال مستی و ایراد ضرب و جرح از جرایم عمده‌ای هستند که بالغ بر ۶۳/۸٪ از کسانی که حکم مراقبت و نظارت در مورد آنها آغاز شده است مرتکب آن بوده‌اند. ۳۱/۳٪ شامل دزدی به عنوان جرم اصلی، ۱۳/۳٪ رانندگی در حالت مستی و ۱۹/۲٪ هم دعوی و خشونت بوده است.

در سال ۱۹۹۹ برای چند نفر مراقبت و نظارت آغاز شده است؟

برای ۱۲۰۳۸ نفر مراقبت و نظارت آغاز شده است. ۶۶۵۷ نفر به مراقبت و نظارت محکوم شده‌اند و ۵۳۸۱ نفر نیز با آزادی مشروط آزاد شده‌اند.

چه کسی مسؤول اقدامات تأمینی و تربیتی است؟

۴۶٪ از کسان تحت پوشش هر کدام، یک افسر مراقبت و نظارت معمولی دارند.

چند افسر مراقبت و نظارت، افسران معمولی هستند؟

در ژانویه ۲۰۰۰ تعداد ۴۶۰۹ افسر مراقبت و نظارت از افسران معمولی بوده که از یک ژانویه ۱۹۹۹ به تعداد آنها ۹۶ نفر افزوده شده است.

چقدر حقوق می‌گیرند؟

پرداختی کنونی به آنها ماهی ۳۰۰ کرون سوئد است. هزینه مسافرت و ضرر پرداخت و هزینه‌های مستقیم دیگر هم به آن افزوده می‌شود. (به نظر می‌رسد که منظور جبران تورم است).

آیا دانش ویژه‌ای برای افسر مراقبت و نظارت شدن لازم است؟

نه. در هر حال علاقه به مردم و مسائل اجتماعی، تعادل روانی خوب و حتی الامکان ارتباط با محیط و علائق افراد ضروری است.

یک افسر اقدامات تأمینیه و تربیهیه و فرد مورد نظر چه اندازه باید با هم ملاقات داشته

باشند؟

غیر از ملاقات برنامه‌ای که انجام آن مستقیماً پس از محکومیت مقرر شده است، مقرراتی که قانوناً تعداد این ملاقاتها را مدون کرده باشد، وجود ندارد. اکثراً بسته به مورد و ضرورت نسبت به آن تصمیم می‌گیرند.

اگر فردی، رفتار ناپسند کند چه می‌شود؟

اگر رفتار ناپسند جدی و مهم باشد، هیأت مراقبت و نظارت می‌تواند دوره تحت مراقبت و نظارت آن فرد را تمدید کند. محکومین به مراقبت و نظارت به دادگاه اعزام می‌شوند و محکومین به آزادی مشروط محکومیتشان به زندان تبدیل می‌گردد.

چند مراقبت و نظارت کننده زن هستند؟

درصد زنان از ۱۲٪ تا حدود ۱۰٪ درصد کاهش یافته است.

چند مراقبت و نظارت شونده از اتباع خارجی هستند؟

در سال ۱۹۹۹، ۱۵ درصد بوده است.

چند مراقبت و نظارت شونده، «مواد» مصرف می‌کنند؟

تأکید باید کرد که اطلاعات گردآوری شده، شمار افرادی که در طول دو ماه آخر در

زمان آزادی‌شان مواد مخدر مصرف کرده‌اند را نشان می‌دهد و نیز تعدادی را که مصرف الکل در آنها به اندازه‌ای بوده که موجب لطمهٔ بدنی، روانی یا اجتماعی به فرد یا محیطشان شده است.

سال ۱۹۹۸	سال ۱۹۹۹	
۲۳۵۹	۲۶۲۱	تعداد مصرف‌کنندگان مواد مخدر
٪۲۲	٪۲۴	درصد
۱۶۷۸	۱۷۷۰	تعداد مصرف‌کنندگان چند نوع مواد مخدر
٪۱۶	٪۱۶	درصد
۲۲۴۵	۲۲۰۳	تعداد مصرف‌کنندگان الکل
٪۲۱	٪۲۰	درصد
۴۳۹۱	۴۴۳۰	تعداد مصرف‌کنندگان مواد مخدر نامعلوم
٪۴۱	٪۴۰	درصد
۱۰۶۷۳	۱۱۰۲۴	جمع

● نظارت شدید با ردیابی الکترونیکی

نظارت شدید با ردیابی الکترونیکی یعنی چه؟

یعنی شخصی که حداکثر به سه ماه زندان محکوم شده است، محکومیت خود را با نصب کنترل‌کننده‌ای که به اصطلاح تگ نامیده می‌شود در خانه‌اش تحمل کند. محکومان می‌توانند این راه را برای تحمل محکومیت خود برگزینند و آن را درخواست کنند.*

در سال ۱۹۹۹ جرائم عمده‌ای که محکومان به آنها محکومیت خود را با شیوهٔ نظارت

* - از دوران خدمت قضائی به یاد دارم صحنه‌ای را در زندان ارومیه که زمستانی بود و عفو ۲۲ بهمن ماه به مناسبت سالگرد انقلاب اسلامی. یکی از مشمولین عفو که زندانی مواد مخدر بود را هرچه می‌گشتند، نمی‌یافتند که آزاد کنند. پیدایش که کردند در این سو و آن سوی زندان زیر این میز و آن سوراخ از دست مأموران می‌گریخت و داد می‌زد: «عفو نمی‌خواهم... در این زمستان مرا چرا بیرون می‌کنید؟! بگذارید در زندان بمانم!!» م.

شدید با ردیابی الکترونیکی تحمل کرده‌اند کدام است؟

جمع	زنان	جرایم عمده
۷۲۲	۱۵	ایراد ضرب و جرح
۲۱	۱	جنسی
۱۳۶	۲۴	دزدی
۳	۰	راهزنی و موارد مشدد آن
۱۳۱	۸	کلاهبرداری
۲۳۱	۱۶	برهم زدن نظم عمومی تخلفات
۹۴	۱۴	تخلفات راهنمایی (نه رانندگی در مستی)
۱۷۶۳	۱۷۴	رانندگی در مستی
۱۶۹	۱۳	جرایم مواد مخدر/ قاچاق
۷۶	۰	امتناع از انجام خدمت نظام وظیفه
۱۸۳	۸	دیگر جرائم
۳۵۲۹	۲۷۳	جمع

طول دوره محکومیت زندان کسانی که محکومیتشان به صورت نظارت شدید با ردیابی

الکترونیکی تبدیل و تحمل شده چه اندازه بوده است؟

سال ۱۹۹۸		سال ۱۹۹۹		طول محکومیت
تعداد	%	تعداد	%	
۲۰۲	۵/۱	۱۷۰	۴/۸	بیش از یک ماه
۲۰۶۷	۶۶/۳	۲۲۰۸	۶۲/۵	یک ماه
۷۹	۲/۰	۶۸	۱/۹	بیش از یک ماه و کمتر از ۲
۶۴۴	۱۶/۴	۶۸۳	۱۹/۴	۲ ماه
۸	۰/۲	۳	۰/۱	بیش از ۲ ماه و کمتر از ۳ ماه
۳۹۰	۹/۹	۳۹۷	۱۱/۲	۳ ماه
۳۹۳۰	۱۰۰/۰	۳۵۲۹	۱۰۰/۰	جمع

کسانی که تحت نظارت شدید با ردیابی الکترونیکی هستند می‌توانند الکل مصرف کنند؟

در طول دوره محکومیت نمی‌توانند به صورت اعتیاد مواد (الکل، مواد مخدر) مصرف کنند. این کسان که تحت نظارت شدید با ردیابی الکترونیکی هستند در هنگام بازرسی خانه توسط اداره مراقبت و نظارت باید تست تنفسی و یا تست شراب بدهند. کسانی که در حال تحمل زندان خانگی تحت نظارت شدید با کنترل الکترونیکی هستند می‌توانند کار کنند؟

بله، نظارت شدید، با ردیابی الکترونیکی یعنی شخص محکوم می‌باید شغلی معادل کار نیمه وقت، داشته باشد.

اگر محکومی که تحت نظارت شدید با ردیابی الکترونیکی است مقررات را نقض کند چه می‌شود؟

سوء رفتار معمولاً به معنی این است که با تحقق آن بقیه محکومیت باید در زندان تحمل شود.

چه اندازه از نظارت شدید با ردیابی الکترونیکی سوء استفاده شده است؟
در ۱۹۷ مورد از کل ۳۵۲۹ موردی که پس از آغاز در سال ۱۹۹۹ پایان پذیرفته است، سوء استفاده شده است.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
رتال جامع علوم انسانی

• قرارداد درمان

قرارداد درمان چیست؟

قرارداد درمان از ابتدا هدفش مبارزه با اعتیاد و مصرف سنگین مواد بوده است، زیرا رابطه روشنی میان جرم و مصرف مواد هست. به جای تحمل حبس در زندان (در حبسهای از ۱ تا ۳۰ ماه) میان دادگاه و محکوم علیه قراردادی برای درمان محکوم علیه در یک کلینیک درمانی، منعقد می‌شود. در طول سال ۱۹۹۹، تعداد ۱۴۹۳ نفر به قرارداد درمان محکوم شده‌اند.

اگر قرارداد نقض شود چه می‌شود؟

محکومیت می‌تواند به حبس بدل شود.

جرایم عمده‌ای که محکومین آنها به قرارداد درمان محکوم شده‌اند چیست؟

بزه‌های اصلی	زنان	جمع
خشونت و ایراد ضرب و جرح	۹	۱۷۲
جنسی	—	۶
دزدی	۱۲	۲۴۳
راهزنی و موارد مشدد آن	—	۱۴
کلاهبرداری	۱۰	۴۶
برهم زدن نظم عمومی	۷	۵۶
تخلفات راهنمایی (نه رانندگی در مستی)	۱۲	۶
رانندگی در مستی	۷۰	۵۴۷
جرایم مواد مخدر / قاچاق	۱۵	۱۰۸
امتناع از انجام خدمات نظام وظیفه	—	—
دیگر جرائم	—	۱۱
جمع	۱۲۵	۱۲۰۹

● خدمت به جامعه

خدمت به جامعه چیست؟

خدمت به جامعه وسیله‌ای است که دادگاهها در کنار محکومیت به اقدامات تأمینی و تربیتی یا آزادی مشروط به کار می‌گیرند. این گزینه برای آنهایی است که به زندان کوتاه یا میان مدت محکوم می‌شوند. (حداکثر حد آن یک سال است)

چه کسی به خدمت به جامعه محکوم می‌شود؟

در مرحله اول بزهکاران جوان که جرائم کم اهمیت تری مرتکب شده‌اند، در طول سال ۱۹۹۹، ۱۰۷۲ نفر به خدمت به جامعه محکوم شده‌اند.

محکومیتهای خدمت به جامعه چه مدت زمان است؟

میان ۴۰ تا ۲۴۰ ساعت.

چه وظایفی را انجام می دهند؟

کار در درجه اول برای سازمانهای خیریه، گروههای مذهبی و سازمانهای غیرانتفاعی و مانند آنها است. کار خدمت به جامعه می تواند به صورت گروهی انجام شود. انواع گوناگونی از کارهای عمومی را می توان به اجرا درآورد.

بزه های اصلی محکومانی که در طول سال ۱۹۹۹ به خدمت به جامعه محکوم شده اند چه

بوده است؟

بزه های اصلی	زنان	جمع
خشونت و ایراد ضرب و جرح	۱۰	۲۶۸
جنسی	—	۴
دزدی	۷	۱۶۳
راهزنی و موارد مشدد آن	—	۲۴
کلاهبرداری	۴	۴۳
برهم زدن نظم عمومی	۵	۸۳
تخلفات راهنمایی (نه رانندگی در مستی)	—	۱
رانندگی در مستی	۳۰	۲۲۷
جرایم مواد مخدر/ قاچاق	۶	۵۴
دیگر جرائم	۲	۲۷
جمع	۶۴	۹۱۲

● زندان

وظیفه زندانها چیست؟

قوانین فعلی درباره زندانها اعلام می دارد که زمان زندان باید برای بالا بردن سازگاری با جامعه و خنثی کردن آثار زیانبار محرومیت از آزادی مورد استفاده قرار گیرد. برای آماده کردن افراد برای آزاد شدن است که زندان، از بیرون، سامان و جهت داده می شود.

آیا نگهداری کیفر نیست؟

نه. محرومیت از آزادی، کیفر است.

سالانه چند تن وارد زندان می‌شوند؟

در طول سال ۱۹۹۹، ۹۳۰ تن محکومیت به زندان خود را آغاز کرده‌اند. که یک کاهش ۱۹۷ نفری را در مقایسه به سال قبل نشان می‌دهد. در ۵ سال اخیر تعداد افراد زندانی تقریباً ۴٪ کمتر شده است. قسمت بیشتر این کاهش در دو سال اخیر صورت گرفته است. این را می‌شود مربوط به اجرای آزمایشی نظارت شدید با ردیابی الکترونیکی گذاشت. تغییرات جدید در نمودار زیر نشان داده شده است.

طول محکومیت آنهایی که در سال ۱۹۹۹ زندانی شده‌اند چقدر است؟

طول محکومیت	۱۹۹۹	۱۹۹۸
۲ ماه یا کمتر	۲۷۱۶	۲۸۶۳
۲ ماه تا ۶ ماه	۳۱۰۰	۳۱۶۷
بیش از ۶ ماه تا یکسال	۱۸۲۷	۱۸۸۶
بیش از یک سال تا ۲ سال	۸۳۰	۷۵۹
بیش از ۲ سال تا ۴ سال	۵۲۶	۵۶۰
بیش از ۴ سال تا ۱۰ سال	۲۵۱	۲۱۰
بیش از ۱۰ سال	۳۶	۴۵
حبس ابد	۱۴	۷
جمع	۹۳۰۰	۹۴۹۷

روزانه چند نفر در زندان‌اند؟

سطح میانگین در طول سال ۱۹۹۹، ۳۵۹۶ زندانی بوده است. چون ۴۰۸۵ نفر جا موجود بوده است. بدان معنی است که میزان استفاده از ظرفیت ۸۸٪ بوده است.

زندانیان ۱۹۹۹ به چه جرائمی محکوم شده‌اند؟

بزه‌های اصلی	%	۱۹۹۹
خشونت و ایراد ضرب و جرح	۱۷/۵	۱۶۳۲
جنسی	۲/۲	۲۰۱
دزدی	۲۵/۳	۲۳۵۵

۳۰۶	۳/۳	راهزنی و موارد مشدد آن
۷۴۹	۸/۱	کلاهبرداری
۶۷۵	۷/۳	برهم زدن نظم عمومی
۴۳۱	۴/۶	تخلفات راهنمایی (نه رانندگی و مستی)
۱۱۹۱	۱۲/۸	رانندگی در مستی
۱۲۸۳	۱۳/۸	جرایم مواد مخدر/ قاچاق
۱۳	۰/۱	امتناع از انجام خدمت نظام وظیفه
۴۶۴	۰/۱	دیگر جرائم
۹۳۰۰	۱۰۰/۰	جمع

تقسیم سنی زندانیان چگونه است؟

سال ۱۹۹۸	سال ۱۹۹۹	%	سن
۴	—	۳/۶	۱۵-۱۷ سال
۱۴۸	۱۴۷	۱۱/۴	۱۸-۲۰ سال
۵۰۶	۴۶۹	۱۷/۶	۲۱-۲۴ سال
۱۲۲۷	۱۲۵۳	۳۰/۴	۲۵-۲۹ سال
۶۱۳	۶۵۸	۱۶/۰	۳۵-۴۴ سال
۱۶۹	۲۰۴	۵/۵	۴۵-۵۴ سال
۴۰۳۹	۴۱۱۶	۱۰۰/۰	جمع
۳۴	۳۵		میانگین سنی

نظام مأمور مسؤول تماس به چه معنی است؟

نظام مأمور تماس یعنی اینکه هر افسر زندان مسؤولیت برای یک یا دو زندانی را دارد. کار او شامل برنامه‌ریزی با زندانیان برای درمان و مطالعه، داشتن تماس روزانه و کارکرد مطابق با برنامه درمان است که زندانی مجری آن است.

چه تعدادی از زندانیان زن هستند؟

در طول سال ۱۹۹۹، ۵۳۳ نفر از زندانیان، زن بوده‌اند، ۷/۷٪ از کل زندانیان. درصد

زنان در مقایسه با دوره پنجساله اخیر به نسبت قبل از آن ۲۰٪ افزایش دارد.

سال	شمار زنان	%
۱۹۹۵	۷۴۷	۵/۸
۱۹۹۶	۶۶۱	۵/۵
۱۹۹۷	۵۰۱	۵/۵
۱۹۹۸	۵۴۱	۵/۶
۱۹۹۹	۵۳۳	۵/۷

چند نفر از زندانیان تبعه خارجی‌اند؟

در طول سال ۱۹۹۹، ۲۱۰۱ تبعه خارجی به زندان فرستاده شده‌اند که برابر با ۲/۲۶٪ از شمار کل محکومین به زندان هستند. ۹۱ نفر از آنان زن بوده‌اند که برابر با ۳/۴٪ می‌شود.

در سال ۱۹۹۹ اتباع خارجی به چه بزه‌هایی محکوم شده‌اند؟

تعداد	%	بزه‌های اصلی
۳۶۹	۱۷/۵	خشونت و ایراد ضرب و جرح
۵۴	۲/۶	جنسی
۵۳۷	۲۵/۶	دزدی
۸۰	۳/۸	راهزنی و موارد مشدد آن
۱۳۸	۶/۶	کلاهبرداری
۱۶۶	۷/۹	برهم زدن نظم عمومی
۶۵	۳/۱	تخلفات راهنمایی (نه رانندگی و مستی)
۲۱۸	۱۰/۴	رانندگی در مستی
۳۷۸	۱۸/۰	جرائم مواد مخدر/ قاچاق
—	۰/۰	امتناع از انجام خدمت نظام وظیفه
۹۶	۴/۶	دیگر جرائم
۲۱۰۱	۱۰۰/۰	جمع

● فرار و مرخصی‌ها

چند زندانی در طول یک سال از زندان سوئد فرار می‌کنند؟

در طول ده سال کسی از زندان طبقه‌بندی ۱ فرار نکرده است. سال ۱۹۹۹ پایین‌ترین شمار فرار را نشان می‌دهد. شمار فرارهایی که مستقیماً از زندان صورت گرفته است در جدول زیر نشان داده شده است.

۱۹۹۷	۱۹۹۸	۱۹۹۹	طبقه‌بندی امنیتی فرار مستقیم از زندان
—	—	—	طبقه‌بندی ۱
۴	—	۳	طبقه‌بندی ۲
۴۴	۳۶	۳۷	طبقه‌بندی ۳
۱۶۹	۱۵۵	۱۱۸	طبقه‌بندی ۴
۲۱۷	۱۹۱	۱۵۸	جمع

هر سال چند مرخصی داده می‌شود؟

۱۹۹۷	۱۹۹۸	۱۹۹۹	طبقه‌بندی امنیتی
۶۷۰	۶۳۴	۵۴۹	طبقه‌بندی ۱
۶۷۱۵	۵۶۹۶	۵۹۷۸	طبقه‌بندی ۲
۱۸۱۷۹	۱۹۴۵۱	۲۰۹۱۰	طبقه‌بندی ۳
۲۶۱۳۰	۲۶۱۱۷	۲۵۹۵۹	طبقه‌بندی ۴
۵۱۸۷۴	۵۱۸۹۸	۵۳۳۹۱	جمع

از چند مرخصی سوءاستفاده می‌شود؟

اوائل دهه ۹۰ بخش سوءاستفاده از مرخصی‌ها به طور کلی پایین آمده است.

۱۹۹۴	۱۹۹۵	۱۹۹۶	۱۹۹۷	۱۹۹۸	۱۹۹۹	مسوارد
۶۰۲	۵۰۶	۳۹۸	۳۱۲	۳۱۷	۳۲۳	سوءاستفاده یا ناپدید شدن و برنگشتن به زندان
۱/۱	۰/۸	۰/۷	۰/۶	۰/۶	۰/۶	درصد سوءاستفاده

• جرائم مواد مخدر

چند نفر از آنهایی که محکوم به زندان شده‌اند، محکومیتشان جرائم مواد مخدر / قاچاق است؟

بزه ۱۲۸۳ نفر، مواد مخدر / قاچاق بوده است که جرم اصلی آنان را تشکیل می‌داده است.

چند نفر از افراد زیر پوشش، مصرف‌کننده مواد مخدرند؟

در طول سال ۱۹۹۹، تقریباً ۵۰۰۰ نفر به اتهام مصرف مواد مخدر به زندان فرستاده شدند که با توجه به آن، نسبت مصرف‌کنندگان مواد مخدر در مقایسه با کل شمار زندانیان افزایش یافته است. در میان افراد تحت پوشش که محکومیت آنها افزون بر ۲ ماه است، ۵۹٪ مصرف‌کنندگان مواد مخدر بودند (۳۹٪ آنها به ۶ ماه یا کمتر محکومیت یافته و زندان خود را تحمل کرده‌اند).

تعداد زندانیان در سالهای اخیر کاهش یافته است. اشخاصی که محکومیت‌های کوتاه مدت خود را در زندان سپری می‌کنند با مصرف نکردن مواد مخدر اغلب امکان این را می‌یابند که نظارت شدید با ردیابی الکترونیکی را برگزینند (و از زندان به خانه روند) این نسبت نشانگر این است که مصرف مواد مخدر کاهش یافته است. نسبت مصرف‌کنندگان مواد مخدر در میان زنانی که به زندان فرستاده شده‌اند بیش از نسبت آن در میان مردان است.

۱ اکتبر سال	جمع افراد تحت پوشش	درصد مصرف ناشناخته	درصد مصرف‌کنندگان الكل	درصد مصرف‌کنندگان مختلط	درصد مصرف‌کنندگان مواد مخدر
۱۹۹۵	۴۳۹۷	۳۹	۲۱	۱۸	۲۲
۱۹۹۶	۳۹۷۲	۴۲	۱۷	۱۶	۲۵
۱۹۹۷	۳۶۸۳	۳۹	۱۶	۱۷	۲۸
۱۹۹۸	۳۵۴۶	۴۱	۱۵	۱۷	۲۹
۱۹۹۹	۳۵۳۶	۳۸	۱۶	۱۸	۲۹

آیا مصرف مواد مخدر در زندان وجود دارد؟

کارکنان زندان مرتباً گزارش می‌دهند که گاهی مصرف مواد مخدر در زندانها جریان

دارد. در طول آوریل ۱۹۹۹ تا سپتامبر ۱۹۹۹، ۷ زندان (۱۱٪ از کل زندانها) گزارش دادند که مصرف مواد مخدر اغلب یا روزانه در آنها جریان دارد.

۳۲ زندان (۵۲٪) گزارش دادند که مصرف مواد مخدر به ندرت دیده شده و یا هرگز جریان نداشته است.

۹ زندان (۱۴٪) گزارش داده‌اند که هیچ مصرف مواد مخدری جریان نداشته است.

چه گامهایی برای جلوگیری از مصرف مواد مخدر در زندان برداشته شده است؟

اتاقهای زندانیان و جاهای دیگر روزانه چند بار بازرسی می‌شوند، با این دید که زندانیان را از داشتن بی‌مجاز مواد منع شوند. خود زندانیان هم ممکن است بازرسی شوند.

در سال ۱۹۹۹ جمعاً ۶۱۰۰۰۰ اتاق و جاهای دیگر مورد بازرسی قرار گرفتند. کلاً مقدار ۰/۱ کیلوگرم اوپیات* و ۰/۲ کیلوگرم سنترال ستمولانیا** و ۰/۸ کیلوگرم کانابیس*** ضبط شد. بخش قابل توجه این میزان ضبط در بازرسی پیشین زندانها به دست آمد، یعنی پیش از آن مواد مخدر بیشتری در دسترس زندانیان بوده است.

چرا از سگها در کنترل کارهای زندان استفاده نمی‌شود؟

سازمان زندان و اقدامات تأمینی و تربیتی از سگها برای جستجوی مواد مخدر استفاده می‌کند. در بعضی موارد ما سگهای خودمان را استفاده می‌کنیم در موارد دیگر با پلیس و گمرک در این مورد همکاری می‌کنیم.

کارهایی که در زندان انجام می‌شود چگونه کنترل می‌شود؟

زندانیان باید تحت آزمایش منظم ادرار باشند. همچنین نمونه‌گیری‌های ناگه و اتفاقی هم به اجرا درمی‌آید. آزمایشهای انجام شده در ۱۹۹۹ در حدود ۱۱۰۰۰۰ فقره بوده است. میزان میانگین آزمایشهایی که یک زندانی انجام می‌دهد ۲ تا ۳ تست در ماه است.

آیا به زندانیان برای اعتیادشان به مصرف مواد مخدر درمانی پیشنهاد می‌شود؟

در طول سال ۱۹۹۹، حدود ۱۹۰۰ زندانی در دست کم یکی از برنامه‌های درمانی

- Opiate

- Central stimulantia

- Cannabis

شرکت کردند. کمتر از ۵۰۰ زندانی نیز وقت خود را در یک مؤسسه درمانی به عنوان بخشی از محکومیتشان گذرانده‌اند.

چرا نمی‌شود زندان را کاملاً از مواد مخدر پاک کرد؟

به وظیفه پیش بردن کار و شیوه‌های نو برای برنامه‌ریزی و کاهش پدیده مواد مخدر در زندانها، پیوسته عمل می‌شود. این کار شامل ایجاد و حفظ یک تعادل میان تمامیت و یکپارچگی فرد زندانی که از آزادی محروم شده و امکانات او برای تماس با دنیای خارج توأم با محدودیت شدید (زندان) است.

آیا مسأله مواد مخدر بدواً یک موضوع قابل کنترل است؟

کنترل یک جزء لازم در برخورد با مسأله مواد مخدر است ولی این کافی نیست، برنامه‌های درمانی و کارهای انگیزاننده نیز عوامل مهمی در برخورد با موضوع مواد مخدر در یک شیوه درازمدت و سازنده است.

● برنامه‌های درمانی

مقصود از این برنامه چیست؟

در نظام زندان سوئد، آنچه زندانی باید به عنوان کیفر تحمل کند محرومیت از آزادی است، نه ماندن در چهاردیواری زندان. این محرومیت برای اصلاح زندانی و کاستن از خطر بازگشت به ارتکاب جرم و بزهکاری پس از آزادی است. دادن کار به زندانی در اجرای همین هدف انجام می‌شود، کاری که سعی شده تا آنجا که تواند بود با کار خارج از دیوارها پیوندی هر چه نزدیکتر داشته باشد.

این برنامه‌ها چه برنامه‌هایی هستند؟

برنامه‌ها شامل: کار، تحصیل، برنامه‌های ویژه سازگاری، دیگر کارهای سازنده است.

در سال ۱۹۹۹ کل زمان برنامه‌ها به شرح زیر تقسیم‌بندی شده بوده است:

کار: ۳۵/۸٪

آموزش: ۱۴/۷٪

خدمات: ۲۲/۹٪

برنامه‌های ویژه برای سازگاری: ۹/۲٪

کارهای دیگر همراه با مزد: ۱۴/۸٪

با قول شرف آزاد کردن: ۲/۶٪

چه چیز در تصمیم‌گیری اینکه یک زندانی در کدام نوع برنامه باید شرکت کند، مؤثر است؟

در بسیاری از مؤسسات (زندانها) کارهای صنعتی ویژه‌ای انجام می‌شود. در آنها بزهکاران در این مؤسسات دربارهٔ مؤسسه و قوانین و مقررات آن آموزش و آگاهی می‌یابند هم‌زمان با آن دانش نظری و علمی آنها، و علاقه و انگیزه‌هایشان ارزیابی می‌شود، این ارزیابی، اساس تصمیم‌گیری در مورد نوع کار زندانی و اینکه در کدام برنامه کاری شرکت کند قرار می‌گیرد.

آیا همهٔ زندانیان زمینه‌ها و فرصتهای یکسانی در اختیار دارند؟

پاسخ به روشنی منفی است. زیرا اگر یک زندانی به آموزش، کارآموزی، درمان پزشکی یا روانی نیاز داشته باشد، این امور را می‌توان جایگزین کار سنتی کرد البته در صورتی که با توجه به طول محکومیت و توانایی‌های زندانی انجام آنها امکان‌پذیر باشد.

● جرم و مصرف مواد مخدر

ارتکاب بسیاری از جرائم به علت اعتیاد یا نبود آگاهی است. اداره زندان برای برخورد با این علتها چه کاری انجام می‌دهد؟

اداره زندان تدبیرهای قابل توجهی را برای تغییر شیوه‌های رفتاری و افزودن به آگاهی و بینش زندانیان به کار می‌برد. غیر از روشهای سنتی مانند آموزش و سازگاری و اعاده حیثیت اجتماعی، گزینه‌های گسترده برای استفاده از برنامه‌های مربوط به مبارزه با جرمهای ویژه و مصرف مواد مخدر نیز هست.

مقصود از اجرای این برنامه چیست؟

دلیل اصلی که در پشت اجرای این برنامه‌هاست مبارزه با ارتکاب، جرم یا مصرف مواد مخدر زندانیان است. مقصود کاهش خطر جریان دوباره و تکرار آنهاست از طریق افزودن آگاهی زندانیان در مورد دلیل ارتکاب جرم یا مصرف مواد مخدر، و آثار سوئی

که پدید می‌آورند. این آگاهی دهی برای خود زندانیان و نزدیکان آنها به عنوان قربانی این جرم هر دو می‌باشد.

برنامه‌های مربوط به مبارزه با مصرف مواد مخدر چیست؟

این برنامه‌ها برای آگاهی دادن، ایجاد انگیزه و درمان زندانیان از طریق برنامه‌های مبارزه با الکل یا مواد مخدر است. برای محکومین به اتهام رانندگی در مستی، سه برنامه درمانی هست، یک برنامه ۱۲ مرحله‌ای، یک برنامه بر پایه شناخت دینامیک رفتار درمانی و سرانجام برنامه ویژه‌ای که برای مبارزه با جرم رانندگی در مستی توسط اداره زندان تهیه شده است.

برنامه‌های مربوط به مبارزه با جرم چیست؟

همانند برنامه‌های مربوط به مصرف مواد مخدر، این برنامه‌ها نیز، به افزایش بیش و تغییر رفتار در بزهکاران می‌انجامد. برای نمونه، در این بخش برنامه‌های ویژه‌ای برای جرائم جنسی و خشونت هست. همچنین برنامه‌های ویژه‌تری نیز در موارد دیگر برای مثال در مورد خشونت در برابر زنان وجود دارد.

آیا برنامه‌ها مطابق با سن و جنس بزهکاران است؟

بلی، برنامه‌های ویژه‌ای برای بزهکاران جوان و زنان هست.

• کار

کار معمولی دقیقاً چیست؟

مدیریت زندان و مراقبت و نظارت بر پایه شیوه بازار آزاد صرف به امر تولید می‌پردازد. هدف این است که زندانیان تا آنجا که ممکن است دقیقاً مانند آنچه در بیرون دیوارها انجام می‌شود، کار کنند. کار در بخشهای صنعتی، کشاورزی، جنگلداری، خدمات و صنایع دستی انجام می‌گیرد. بعضی از فرآورده‌ها به عنوان تولید خود زندان از طریق توزیع‌کنندگان و خرده فروشان فروخته می‌شود. بازاریابی با نام محصولات زندان کریمپراد^۳ صورت می‌گیرد.

در طول سال ۱۹۹۹ ارزش کل تولیدات زندان بیش از ۱۴۲ میلیون کرون سوئد بوده است.

● فعالیتهای دیگر

فعالیتهای دیگر زندان چیست؟

دوره‌های کارآموزی برای کسب مهارتهای اجتماعی یک نمونه از فعالیتهای دیگر زندان است که به زندانیان کارآموزی عملی در برخورد با مسائل روزانه زندگی را می‌دهد که برای نمونه شامل نظافت، کار با ماشین لباسشویی، پختن و برنامه‌ریزی برای زندگی اقتصاد شخصی است.

● آموزش

چه فرصتهای آموزشی برای زندانیان ایجاد شده است؟

فرصتهای قابل توجهی برای آموزش در آموزشگاههای کشور هست. آموزش عموماً به صورت نیمه‌وقت صورت می‌گیرد و می‌تواند عملی یا تئوری باشد که برای نمونه شامل: آموزش پایه‌ای بزرگسالان، کارآموزی حرفه‌ای، تحصیلات عالی و دوره‌هایی که به وسیله سازمانهای آموزش بزرگسالان تهیه شده است، می‌باشد.

چه اندازه آموزش اجرا شده است؟

در سال ۱۹۹۹، ۸۴۵۰۰۰ ساعت آموزش در زندان به انجام رسیده است. (که برابر با ۱۴/۷٪ از کل فعالیتهای جاری در زندان بوده است)

آموزش چگونه سازمان‌دهی می‌شود؟

در چند سال اخیر اداره زندان خود اقدام به خرید خدمات آموزش در آموزشگاهها کرده است. آموزش در ۸ آموزشگاه کشور و مراکز بهداشت به وسیله ۲۵۰ معلم که ۶۰ نفر از آنان تمام وقت هستند صورت می‌گیرد.

آموزش پایه برای بزرگسالان چیست؟

این آموزش همانند و برابر با آموزشی است که در مدارس متوسطه کشور ارائه می‌شود.

کارآموزی یک حرفه چه چیزهایی را دربرمی‌گیرد؟

بنابه دلایل گوناگون مثلاً طول محکومیت نمی‌توان به اکثریت زندانیان کارآموزی کامل برای یک حرفه را در مدت محدودی که در مؤسسه هستند، داد. ولی در اینجا، فرصت برای آغاز کارآموزی جهت یک کاردانی و سپس کامل کردن آن پس از آزادی هست. در نزدیک به ۲۰ آموزشگاه، با همکاری وزارت کار (استخدام) کارآموزی ویژه برقرار است. یکی از امتیازات این آموزشهای ویژه این است که آنهایی که نمی‌توانند همه دوره را تکمیل بگذرانند، پس از آزادی حق ادامه دوره را در یک مرکز ویژه دولتی یا مؤسسات آموزشی دیگر دارند.

سازمان آموزش بزرگسالان چه نقشی ایفا می‌کند؟

در بسیاری جاها، این سازمان می‌تواند کمک بزرگی به فراهم آوردن امکانات درس خواندن و مطالعه و نیز پر کردن ارزشمند اوقات فراغت زندانیان باشد، این کار بیشتر از طریق دوایر مطالعه و برنامه‌های فرهنگی صورت می‌گیرد. برنامه‌های موسیقی، سخنرانی‌ها و دوره‌هایی برای فعالیتهای خلاق، طبیعت و محیط، نمونه‌های آن هستند.

○ پرسشنامه

برای اصلاح مطالب این کتابچه راهنما مایل هستیم درباره خود شما و چگونگی استفاده‌تان از این کتابچه آگاهی یابیم. خوشحال خواهیم شد که دیدگاهها و نظرات شما را دریافت کنیم. این پرسشنامه را پس از تکمیل به نشان Kriminalvårdsstyrelsen, Informationen, S-601 80 Norrköping. پست کنید. می‌توانید آن را به شماره 46 11 13 36 72+ نیز فکس کنید.

مشخصات فردی

زن مرد سن .....

- من کارمند سازمان زندان و مراقبت و نظارت هستم.....
- من یک بازدیدکننده هستم که برای بررسی و مطالعه درباره زندان آمده‌ام.....
- من یک دانشجو هستم.....

- من جزء هیچ کدام از گروههای فوق نیستم ..... چگونه این کتابچه راهنما را به دست آوردید؟
از طریق کارم
در یک نمایشگاه بازرگانی و مانند آن
از مدرسه - کالج و دوره تحصیلی ام
خودم آن را سفارش دادم و گرفتم
طرق دیگر (خواهشمند است شرح دهید)

چه استفاده‌ای از این کتابچه می‌کنید؟

- به طور پیوسته به عنوان کتاب مرجع .....
 موقتاً برای تهیه گزارش / مقاله .....
 تنها برای علاقه کلی خودم .....
به منظور علاقه کلی به موضوع زندان و دلایل دیگر (خواهشمند است آن را شرح دهید)

با این کتابچه چه می‌کنید؟

- تا چاپ بعدی آن را نگاه می‌دارم .....
 تا مدتی آن را نگاه می‌دارم .....
 بسیار زود آن را کنار می‌گذارم .....

مطالب

به نظر شما چیزی باید بر مطالب کتاب افزوده و یا ویرایش شود؟

بلی

خیر

اگر پاسخ مثبت است چه چیز باید افزوده یا کم بشود؟

آیا این کتابچه به گونه‌ای دیگر باید تغییر یابد؟

بلی

خیر

اگر بلی، چگونه؟

.....

.....

از وقتی که برای پر کردن این پرسشنامه‌ها دادید، سپاسگزاریم!

شوریه‌شگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی